

Република Србија

**КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ**

Број: 401-00-00047/2022-01/4

Датум: 11. фебруар 2022. године

Сремска 3-5, Београд

Министарство за рад, запошљавање,
борачка и социјална питања

Немањина 22-26, 11000 Београд

На основу члана 11. став 2. и члана 31. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, бр. 73/19 – у даљем тексту: Закон), у претходној контроли прописа чији је предлагач Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Савет Комисије за контролу државне помоћи, на 115. седници, одржаној 11. фебруара 2022. године, доноси следеће

М И Ш Љ Е Њ Е

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања (у даљем тексту: Подносилац пријаве) је, дана 28. јануара 2022. године, поднело Комисији за контролу државне помоћи (у даљем тексту: Комисија) пријаву државне помоћи број: 110-00-14/1/2021-05 од дана 27. јануара 2022. године и доставило Општи образац пријаве државне помоћи и Посебан образац за пријављивање државне помоћи за усавршавање. Као пратећи прилог наведених образаца, достављен је Предлог правилника о изменама и допунама Правилника о ближим критеријумима и условима за укључивање запосленог у обуке за потребе послодавца ради стицања додатних знања и вештина (у даљем тексту: Предлог правилника) и Правилник о ближим критеријумима и условима за укључивање запосленог у обуке за потребе послодавца ради стицања додатних знања и вештина („Службени гласник РС“, бр. 13/18 и 57/18 - у даљем тексту: Правилник). Пријава је допуњена дана 9. фебруара 2022. године дописом број: 110-00-14/1/2022-05 од 8. фебруара 2022. године, уз који је достављен и Јавни позив за учешће у финансирању мере обука за потребе послодавца за запосленог у 2021. години који је расписала Национална служба за запошљавање, као и Предлог јавног позива за учешће у финансирању мере обука за потребе послодавца за запосленог у 2022. години који расписује Национална служба за запошљавање (у даљем тексту: Јавни позив).

Предмет пријаве државне помоћи представља Предлог правилника који се доноси на основу члана 52. став 7. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени

гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 38/15, 113/17, 113/17 – др. закон и 49/21). Разлог за доношење измена и допуна Правилника је усклађивање са Уредбом о условима и критеријумима усклађености хоризонталне државне помоћи („Службени гласник РС“, број 62/21 - у даљем тексту: Уредба).

Предлогом правилника су предвиђене измене у погледу намене средстава, оправданих трошкова и дозвољених интензитета државне помоћи за обуке, као и услова за пријављивање. Наиме, самим Правилником су ближе уређени критеријуми, услови и друга питања од значаја за укључивање запосленог у обуке за потребе послодаваца ради стицања додатних знања и вештина у циљу одржавања запослења, а који је Комисија у поступку претходне контроле оценила као дозвољену шему државне помоћи Решењем број: 110-00-00002/2018-01 од 26. јануара 2018. године. Комисија је наведену шему оценила у складу са Законом о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 51/09) и Уредбом о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС“, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13, 119/14). Међутим, у међувремену су ступили на снагу нови Закон о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 73/19), чијим доношењем је престао да важи Закон о контроли државне помоћи из 2009. године, и Уредба којом су, између осталог, прописани критеријуми и услови за доделу државне помоћи за усавршавање, а одговарајуће одредбе Уредбе о правилима за доделу државне помоћи су престале да важе.

Сходно Правилнику, право на учешће у финансирању обуке може да оствари послодавац који припада приватном сектору, а који у последњих 24 месеца измирује обавезе по основу пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање у законским роковима; је измирио уговорне обавезе и друге обавезе према Националној служби за запошљавање, осим за обавезе чија је реализација у току, уколико исте редовно измирује; у последњих 24 месеца није био евидентиран у регистру дужника принудне наплате Народне банке Србије; има план усавршавања за запосленог. Сходно члану 11. Правилника, Одлуку о расписивању јавног позива ради спровођења обуке доноси директор Националне службе за запошљавање (у даљем тексту: НЗС), при чему јавни позив садржи висину учешћа у финансирању оправданих трошкова, врсту оправданих трошкова, дужину трајања обуке, услове за учествовање у јавном позиву, доказе који се прилажу уз захтев за учешће у јавном позиву, информацију о правима и обавезама корисника мере и запосленог који се усавршава, рок и место подношења захтева за доделу средстава, рок за доношење одлуке о додели средстава, врсту средства обезбеђења, и по потреби друге елементе у складу са општим актом Националне службе.

Чланом 2. Предлога правилника (којим се мења члан 9. Правилника) предвиђено је да се средства могу користити за оправдане трошкове организовања обуке, и то: предаваче, за сате које проведу за обучавање полазника, оперативне трошкови предавача и полазника у вези са програмом обуке као што су путни, трошкови смештаја, материјала и залиха,

амортизације опреме и алата, и то обиму у коме се искључиво користе за потребе програме обуке, саветодавне услуге у вези са обуком, трошкове полазника и опште индиректне трошкове (административни трошкови, трошкови закупа и режија) за сате које полазници проводе током обучавања. Истим чланом, прописано је да се средства не односе на организовање обука које учесник на тржишту спроводи ради испуњавања законске обавезе.

Чланом 3. Предлога правилника (којим се мења члан 10. Правилника) предвиђено је да се износ средстава намењених за спровођење обука одређује за сваки јавни позив. Такође, дозвољени интензитет државне помоћи за обуке по привредном кориснику је до 50% оправданих трошкова, при чему интензитет државне помоћи може да се повећа највише до 70% оправданих трошкова и то за десет процентних поена за обуке запослених особа са инвалидитетом или лица која се теже запошљавају, као и за десет процентних поена за средња правна лица, односно 20 процентних поена за мала правна лица.

Такође, у предложеним изменама члана 10. Правилника прописано је да право на доделу средстава немају привредни субјекти у тешкоћама, као и то да уколико је привредни субјект већ добио средства за исте оправдане трошкове у било ком облику, укупан износ додељених средстава не може бити већи од наведених интензитета прописаним овим правилником.

У Јавном позиву, наведена је неопходна документација за подношење захтева међу којом је и план усавршавања запосленог (обавезни елементи: подаци о запосленом, подаци о тренутном радном месту, образложење потребе усавршавања, предлог обука на које се треба упутити), документација о извођачу обуке – доказ о акредитацији/лиценци за извођење обуке; план и програм обуке; опис просторно-материјално-техничких услова за реализацију обуке; подаци о кадровским капацитетима; подаци о сертификату/уверењу; предрачун трошкова обуке са спецификацијом појединачних трошкова који улазе у укупну цену. Такође, Национална служба за запошљавање и послодавац у року од 45 дана од дана доношења одлуке о одобравању средстава закључују уговор којим уређују међусобна права и обавезе. Датум почетка обуке мора бити након датума доношења наведене одлуке, а у току календарске године у којој је та одлука донета.

У обрасцу пријаве, наведено је да укупна средства у 2022. години за трошкови обуке за потребе послодавца за запослене износе 10.000.000,00 динара, која су планирана у оквиру Програма распореда и коришћења средстава за мере активне политике запошљавања за 2022. годину, у оквиру позиције додатно образовање и обуке.

Комисија је претходној контроли прописа ценила постојање државне помоћи и усклађеност државне помоћи са правилима за доделу која се додељује у складу са Правилником и предложеним изменама и допунама садржаним у Предлогу правилника.

Постојање државне помоћи

Узимајући у обзир да се средстава додељују у складу са Правилником, укључујући предложене измене и допуне, Комисија је утврђивала постојање државне помоћи односно испуњеност кумулативних услова у смислу члана 3. став 1. Закона. Наиме, државна помоћ представља сваки стварни или потенцијални јавни расход или умањено остварење јавног прихода коју додељује давалац државне помоћи у било ком облику, којом се одређени учесник на тржишту ставља у повољнији положај у односу на конкуренте или се даје предност производњи одређене робе и/или услуга, којом се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту и утиче на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније.

Јавна средства: за реализацију мере финансирања обука предвиђена су средства из буџета Републике Србије, која су планирана у оквиру Програма распореда и коришћења средстава за мере активне политике запошљавања за 2022. годину, сходно чему, наведена околност доводи до јавног расхода из буџета Републике Србије, чиме је испуњен први критеријум у дефиницији.

Економска предност и селективност: доделом средстава само одређеним корисницима који су дефинисани чланом 5. Правилника, уз испуњавање квалитативних услова, омогућава се да искључиво ти корисници на селективан начин стичу одговарајућу економску предност, чиме се наведена мера не може сврстати као општа мера намењена свим учесницима на тржишту.

Нарушавање конкуренције: доделом бесповратних јавних средстава корисницима који их у супротном не би добили на “тржишту”, наведени корисници стичу повољнији положај на тржишту у односу на конкуренте, чиме се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту.

Утицај на трговину између Републике Србије и земаља чланица ЕУ: С обзиром на то да су средства намењена потенцијалном послодавцу који припада приватном сектору, чија пословна активност може да буде и ван Републике Србије као релевантног географског тржишта, Комисија сматра да иста може утицати на трговину са земљама чланицама Европске уније.

У складу са чланом 3. став 1. Закона, Комисија је утврдила постојање државне помоћи, а имајући у виду да је Правилником предвиђена додела државне помоћи корисницима који нису унапред одређени (познати), Комисија је утврдила да се, у овом случају, ради о шеми државне помоћи у смислу члана 3. став 2. Закона.

Оцена усклађености државне помоћи

Анализирајући природу Правилника са предложеним изменама и допунама, услове за доделу средстава, његов циљ, намену и квалификаторне околности, државна помоћ у конкретном случају представља државну помоћ која се додељује за усавршавање која може бити усклађена уколико су испуњени услови и критеријуми за доделу садржани у Уредби.

Средства за спровођење обуке се додељују у виду субвенција, сходно чему је испуњен критеријум транспарентности прописан чланом 4. Уредбе.

Јавним позивом је предвиђено да датум почетка обуке мора бити након датума доношења одлуке о одобравању средстава, а у току календарске године у којој је наведена одлука донета, послодавац и НСЗ закључују уговор којим уређују међусобна права и обавезе. Захтев за доделу средстава мора да садржи план усавршавања запосленог, списак запослених који ће се укључити у програм обуке, документација о извођачу обуке и др. Сходно наведеном, Комисија оцењује да је испуњен критеријум постојања ефекта подстицаја државне помоћи прописан чланом 6. Уредбе.

Имајући у виду да су од права на доделу средстава изузети привредни субјекти у тешкоћама, испуњен је критеријум из члана 7. став 1. Уредбе. Међутим, Комисија напомиње да, у складу са истим чланом, од права на доделу средстава морају бити изузети и учесници на тржишту који се налазе у поступку повраћаја државне или *de minimis* помоћи.

Изменама и допунама члана 9. Правилника, утврђени су оправдани трошкови за које се могу користити средства за организовање обука. Такође, прописан је дозвољени интензитет државне помоћи, који износи до 50% оправданих трошкова, при чему интензитет може да се повећа за десет процентних поена за усавршавање запослених особа са инвалидитетом или лица која се теже запошљавају, за десет процентних поена за средња правна лица, односно 20 процентних поена за мала правна лица. Имајући у виду наведено, Комисија сматра да је утврђивање оправданих трошкова и интензитета државне помоћи усклађено са чланом 5. Уредбе, односно чл. 46. и 47. Уредбе.

Средства за обуке у 2022. години планирана су у оквиру Програма распореда и коришћења средстава за мере активне политике запошљавања за 2022. годину у износу од 10.000.000,00 динара, чиме је задовољен максимално дозвољени износ државне помоћи прописан чланом 47. став 3. Уредбе. Наиме, наведеном одредбом уредбе државна помоћ по пројекту усавршавања може да износи максимално два милиона евра у динарској противвредности.

У погледу кумулације државне помоћи, предвиђено је да у случају да је учесник на тржишту већ добио средства од другог даваоца за исте оправдане трошкове у било ком облику, укупан износ средстава за наведене намене не може бити већи од интензитета прописаних овим правилником, сходно чему је испуњена обавеза одређена чланом 7. Закона, односно чланом 59. Уредбе којима је прописана кумулација државне помоћи.

Комисија је узела у обзир да Национална служба води евиденцију о кориснику мере активне политике запошљавања, односно евиденцију о послодавцу и запосленом полазнику обуке, у складу са законом, при чему се достављање, прикупљање и обрада података врши у складу са усвојеним статистичким стандардима, методама и поступцима за прикупљање, обраду, чување, заштиту и објављивање статистичких података, сходно чему Комисија сматра да је давалац предвидео механизам контроле трошења јавних средстава, а у вези са прописаним условима из члана 60. Уредбе.

Стога, имајући у виду да су одредбе Правилника (са предложеним изменама и допунама) усаглашене са условима и критеријумима за доделу државне помоћи за усавршавање, Савет Комисије је мишљења да је Правилник (са предложеним изменама и допунама) **усклађен са правилима за доделу државне помоћи.**

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Владимир Антонијевић, с.р.

Доставити:

- Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања,
- архиви.